

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Poporul român s-a format, prin urmare, ca orice popor romanic, din două elemente etnice fundamentale, anume elementul băștinaș (traco-daco-geții) și elementul cuceritor (romanii), din sinteza cărora, esența latină, sau romanitatea, a ieșit învingătoare. S-a mai adăugat un al treilea element etnic, cel migrator (slavii), care nu a putut modifica aspectul romanic al românilor. Este imposibil de spus astăzi care a fost, din punct de vedere biologic, proporția fiecărui element în alcătuirea romanilor ca popor, dar ceea ce este sigur este faptul că, în plan spiritual și lingvistic, romanitatea a ieșit învingătoare.”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria românilor*, București, 2010)

SURSA B.

„Toate popoarele romanice din Europa își datorează existența unei duble asimilări. Mai întâi se petrece asimilarea elementului autohton de către elementul roman. Acest fenomen presupune prezența unui element etnic care deține același rol: primitiv activ al civilizației romane. (...) Asimilarea elementului autohton este rezultatul, pretutindeni, al colonizării și romanizării, apărând astfel sinteze etnice romanice: daco-romanii, gallo-romanii, ibero-romanii. ... A doua asimilare înseamnă topirea unor elemente migratorii în masa populațiilor romanice: francii, vizigoții și burgunzii în Gallia, vizigoții și suebii în Peninsula Iberică, ostrogoții și longobarzii în Italia, iar mai târziu slavii în Dacia”.

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*, 1998, p. 113-114)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>etnogeneză</i> . _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Identifică, în baza sursei B, două popoare migratoare care au contribuit la formarea popoarelor romanice. _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Describe, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, etapele procesului de etnogeneză a poporului român. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Compară opiniile expuse de autori privind rolul <i>dublei asimilări</i> în etnogeneza românilor. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la corectitudinea teoriei imigraționiste sau „balcanică”. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
7	7		

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Kogălniceanu este autorul a numeroase lucrări literare și istorice: „Iluzii pierdute”, „Un întâi amor”, „Tainele inimii”, „Cronicele României sau Letopisețele Moldovei și Valahiei”, „Sclavie, vecinătate și boieresc”, „Discursuri parlamentare din epoca unirii” etc. [...]. În anii 50 ai secolului al XIX-lea Kogălniceanu considera unirea Principatelor Dunărene drept problemă cardinală în activitatea sa politică și publicistică. În anul 1860, când s-au format ministerele Principatelor Unite, Kogălniceanu devine prim-ministru și ministru al afacerilor interne. Și în anii următori Kogălniceanu a fost numit ministru al afacerilor interne, ministru al afacerilor externe, ambasador. Aflându-se la putere, el s-a străduit să creeze condiții pentru dezvoltarea în continuare a economiei țării. M. Kogălniceanu a fost autorul proiectului despre reforma agrară și un luptător activ pentru înfăptuirea ei, el a mai fost autorul noii legi electorale, a unui șir de acte juridice. M. Kogălniceanu a fost unul din inițiatorii în 1866 a Academiei Române, a fost ales membru al Academiei, iar mai apoi s-a aflat în fruntea ei.”

(Andrei Eșanu, *Mihail Kogălniceanu – colecționar și editor de cronică românești*, în *Revista de istorie a Moldovei*, nr. 2 (110), aprilie-iunie, 2017, p. 5-6)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Enumeră, din sursă, două domenii de activitate ale lui Mihail Kogălniceanu. <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
2	Identifică două acte legislative, reflectate în sursă, la care M. Kogălniceanu a participat în calitate de autor. <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
3	Determină rolul lui Mihail Kogălniceanu în Unirea Principatelor Române. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă . <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Formulează o consecință a activității lui M. Kogălniceanu în calitate de ministru al afacerilor externe, ambasador. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/>		

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: În sec. XX au avut loc mari realizări au avut loc în domeniul tehnicii, al științei în genere. Primul zbor în cosmos, dezvoltarea artei cinematografice, ale științelor fundamentale, aprofundarea studiilor în domeniul psihanalizei au permis de a pătrunde mai adânc în psihicul uman. În domeniul filosofiei, realizările sunt pătrunse îndeosebi de tendințe ideologice variate și chiar uneori contradictorii. Cu pași rapizi se dezvoltă arta plastică (cubismul, suprarealismul, expresionismul etc.), iar în domeniul muzicii mai puțin pronunțat se relevă limita dintre veacuri, o foarte mare influență având asupra literaturii arta cinematografică.

(Ludmila Balțatu, *Unele aspecte ale literaturii secolului XX*, în: *Materialele Conferinței Științifice de totalizare a activității de cercetare a cadrelor didactice*, vol.I, Cahul, 2009. p. 20-21)

Sursa B: „...ajungem la începutul secolului al XX-lea, căruia îi datorăm automobilul și aeroplanul, vitaminele și masele plastice, radioul, etc. În toată această evoluție rapidă și plină de consecințe economice, sociale, demografice și politice, știința s-a angajat din ce în ce mai mult prin crearea științelor tehnice și a institutelor de învățământ tehnic superior, alături de dezvoltarea învățământului universitar. Astfel, prin intermediul științelor tehnice, științele fundamentale au început să joace un rol tot mai important în producția de bunuri materiale”.

(N.Scobioală, A. Antoci, *Știința, educația și învățământul în concordanță cu dezvoltarea culturii și tehnologiei*, în: *Materialele Conferinței Științe Soio-umaniste*, Chișinău, 2019, p. 138)

Sursa C: Realizările științifice și tehnice ale românilor în epoca contemporană.

Reprezentantul	Realizarea/ Invenția	Reprezentantul	Realizarea/ Invenția
Emil Racoviță (1868-1947)	Fondează și conduce primul institut de speologie din lume care va fi și Centrul internațional de cercetări speologice.	Nicolae Paulescu (1869-1831)	Descoperă insulina.
Anghel Saligny (1854-1925)	A realizat marele complex de poduri și viaducte de pe linia ferată Fetești Cernavodă.	Herta Muller (1953)	Premiul nobil pentru literatură.
Henri Coandă (1886-1972)	Reușește primul zbor cu un avion cu reacție din lume, cunoscut ca „efectul Coandă”.	George Emil Palade (1912-2008)	Premiul nobil pentru medicină (biologia moleculară).

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Impactul realizărilor științifice și tehnice asupra mentalității* colective.

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

* **Mentalitatea** este produsul dezvoltării istoriei de durată, fiind format dintr-un ansamblu/sistem ce cuprinde toate formele și manifestările unei colectivități, ale conștientului cât și cele ale subconștientului (atitudini, comportamente; viziuni asupra vieții, religiei, timp, spațiu, identității și alterității etc; imaginarul social, mit, utopie, simboluri).

